

**JAVNO PREDUZEĆE
ŠUMSKO PRIVREDNO DRUŠTVO
ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA
d.o.o. ZAVIDOVIĆI**

JP "ŠPD ZDK" d.o.o. Zavidovići

Upisano u Registar Kantonalnog suda u Zenici pod
brojem I-9014, Rješenje br. U/I 916/04
ID broj: 4218431050005
PDV Broj: 218431050005 Por. br.: 05072148
Transakcijski računi:
Union banka d.d. Sarajevo 1020320000013296
ASA Banka d.d. Sarajevo 1340300000062287
Unicredit Bank d.d. Mostar 3384202214508407
Raiffeisen BANK d.d. BiH 1610550016400016

P R A V I L N I K

o unutarnjem redu i nadzornoj službi Spomenika prirode „Tajan“

Zavidovići, 2025. godina

Na osnovu člana 18. Statuta Javnog preduzeća „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona „ d.o.o. Zavidovići („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 12/17), člana 37. Poslovnika o radu Nadzornog odbora Javnog preduzeća „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 12/17), na prijedlog Uprave društva, Nadzorni odbor Javnog preduzeća „Šumsko-privredno društvo Zeničko-dobojskog kantona“ d.o.o. Zavidovići, na svojoj 3. (trećoj) redovnoj sjednici održanoj 09.04.2025. godine, donosi:

P R A V I L N I K

o unutarnjem redu i nadzorničkoj službi Spomenika prirode „Tajan“

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom regulišu se unutarnji red, organizacija, način rada i oprema nadzorničke službe i osnovna pravila organizacije protivpožarne zaštite Spomenika prirode "Tajan" (u daljem tekstu: Spomenik prirode), odnosno bliže propisuju pravila iz člana 158. Zakona o zaštiti prirode FBiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 66/13), u daljem tekstu: Zakon, po kojima se na području Spomenika prirode sprovodi režim zaštite utvrđen Zakonom o proglašenju Spomenika prirode "Tajan" ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 3/2008), u daljem tekstu: Zakon SP "Tajan".

Član 2.

Odredbe ovog pravilnika odnose se na korisnike zaštićenog područja, odnosno na lica koja vrše poslove na području Spomenika prirode, kao i na posjetioce Spomenika prirode.

Posjetilac Spomenika prirode je lice koje iz naučnih, obrazovnih, rekreativnih, turističkih, sportskih i kulturnih potreba i razloga boravi na području Spomenika prirode kraće od 15 dana, kao i lice u tranzitu kroz područje Spomenika prirode (u daljem tekstu: Posjetilac).

Član 3.

Zakonom o proglašenju Spomenika prirode „Tajan“ upravljanje Spomenikom prirode je povjereno Javnom preduzeću Šumsko privredno društvo Zeničko - dobojskog kantona d.o.o. Zavidovići.

Poslove upravljanja neposredno vrši Poslovna jedinica Spomenik prirode „Tajan“, Javnog preduzeća Šumsko privredno društvo Zeničko - dobojskog kantona d.o.o. Zavidovići, uprava u Kamenici (u daljem tekstu: Upravitelj).

Član 4.

Korisnici i Posjetioци dužni su da se pridržavaju Zakona o zaštiti prirode FBiH, Zakona o proglašenju Spomenika prirode „Tajan“, podzakonskih akata i odredaba ovog pravilnika, uputstava sa informativnih tabli i drugih oznaka, kao i uputstava ili naloga nadzornika Spomenika prirode i drugih ovlaštenih lica Upravitelja.

U planiranju i preduzimanju radova i aktivnosti na području Spomenika prirode, korisnici i Posjetioци dužni su da poštuju Zakon o proglašenju Spomenika prirode „Tajan“ i Plan upravljanja Spomenika prirode "Tajan".

Član 5.

Za korištenje određenih usluga na području Spomenika prirode, korisnici i Posjetioци plaćaju naknadu Upravitelju.

Visinu, način obračuna i naplate naknade Upravitelj je propisao Cjenovnikom usluga Spomenika prirode „Tajan“, uz saglasnost Javnog preduzeća Šumsko privredno društvo Zeničko - dobojskog kantona d.o.o. Zavidovići.

Član 6.

Unutarnji red Spomenika prirode Upravitelj obezbjeđuje organizovanjem nadzorničke službe, saradnjom sa lokalnim stanovništvom, javnim preduzećima i drugim privrednim subjektima, ustanovama i udruženjima građana, kao i saradnjom sa organima državne uprave i lokalne samouprave.

II KRETANJE I BORAVAK POSJETILACA

Član 7.

Ulazak u Spomenik prirode je slobodan i bez ograničenja, osim na mjestima, u vrijeme i na način utvrđenim ovim pravilnikom.

Član 8.

Ulazak u Spomenik prirode motornim vozilom može se zabraniti ili ograničiti, u skladu sa posebnim propisom, ako se radi o transportu opasnih materija.

Upravitelj može kratkotrajno zaustavljati motorna vozila na ulasku u Spomenik prirode ukoliko na javnom putu postavi ulaznu stanicu u skladu sa Zakonom.

Način postavljanja i rada ulaznih stanica Upravitelj će propisati posebnim aktom, u skladu sa Zakonom.

Član 9.

Kada se radi o hitnoj intervenciji u slučaju požara, elementarne nepogode ili udesa ili namjenskom korištenju postojećih šumskih i drugih službenih puteva, odobrenje ili pratnja se ne mora pribaviti, već se te aktivnosti u što kraćem roku prijavljuju Upravitelju.

Član 10.

Površine, mjesta i objekti na kojima je zabranjena posjeta su naročito:

- 1) staništa od prioritetnog značaja za zaštitu odnosno mjesta od posebnog značaja za očuvanje strogo zaštićenih vrsta;
 - 2) površine, mjesta i objekti za reintrodukciju biljnih i životinjskih vrsta i prihranu ptica i drugih životinja;
 - 3) prostor oko stabala drveća na kojima se nalaze gnijezda značajnih vrsta ptica poluprečnika 50 metara, gde se zabranjuje pristup u reprodukcijom periodu;
 - 4) površine koje svojim položajem i stanjem mogu da ugroze korisnike i posjetioce (opasna mjesta)
- Navedene površine, mjesta i objekte ovog člana Upravitelj će označiti na vidljiv i jasan način.

Član 11.

Kampovanje i logorovanje van građevinskih parcela i okućnica stalnih domaćinstava, porodičnih objekata za odmor i turističko-ugostiteljskih objekata dopušteno je jedino na mjestima posebno određenim Planom upravljanja ili prostornim planom i uređenim za te namjene.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, kampovanje ili logorovanje može se organizovati uz pratnju čuvara ili odobrenje Upravitelja na drugom mjestu, u kratkom trajanju i za manji broj lica, a za potrebe istraživačkog rada i ekoturizma.

Loženje vatre na otvorenom ognjištu, izvan mjesta određenih za kampovanje i logorovanje, dozvoljeno je samo na posebno uređenim i obilježenim ložištima, uz prijavu čuvarskoj službi Spomenika prirode.

Zabranjeno je kampovanje, logorovanje i loženje vatre suprotno odredbama st. 1, 2. i 3. ovog člana.

III ZAŠTITA PRIRODNIH I KULTURNIH VRIJEDNOSTI I ŽIVOTNE SREDINE

Član 12.

Korisnici i Posjetiocima dužni su da primjenjuju mjere zaštite prirodnih, kulturnih i drugih vrijednosti i životne sredine u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, Planom upravljanja i ovim pravilnikom, mjerodavnim zakonima i propisima donesenim na osnovu tih zakona.

Član 13.

Biljke i gljive koje žive u slobodnoj prirodi na području Spomenika prirode, nije dozvoljeno sjeći, kidati, lomiti, čupati, sakupljati njihovo sjeme i plodove ili ih na drugi način oštećivati i uništavati.

Životinje koje žive, povremeno ili sezonski borave u slobodnoj prirodi na području Spomenika prirode, nije dozvoljeno rastjerivati, uznemiravati, hvatati, ubijati i ranjavati, nehotično i namjerno trovati, sakupljati jaja i druge razvojne oblike, uništavati i oštećivati gnijezda i ostala mjesta i objekte na kojima se te životinje razmnožavaju, odgajaju mladunce, sklanjaju, borave i hrane.

Lice koje na području Spomenika prirode nađe zaštićenu divlju životinju utvrđenu Zakonom o lovstvu i važećim propisima o lovstvu, obavezno je da svoj nalaz bez odlaganja prijavi nadzorniku ili drugom ovlaštenom licu Upravitelja.

Zabranjeno je postupanje sa strogo zaštićenim vrstama divljih biljaka, životinja i gljiva suprotno odredbama st. 1, 2. i 3. ovog člana.

Član 14.

Na području Spomenika prirode zabranjeno je sakupljanje svih biljnih i životinjskih vrsta.

Član 15.

Na području Spomenika prirode zabranjena je sadnja neautohtonih biljnih zajednica i unošenje neautohtonih životinjskih vrsta, kao i unošenje genetski modificiranih vrsta.

Član 16.

Upravitelj će na pogodan način javno prikazati i učiniti dostupnim korisnicima i Posjetiocima spiskove vrsta divlje flore i faune na području Spomenika prirode "Tajan" sa informacijama od značaja za njihovo prepoznavanje, zaštitu i režim korištenja.

Član 17.

Zabranjeno je uzimati iz prirode geološka i paleontološka dokumenta odnosno fosile, minerale i kristale, koji su proglašeni zaštićenim prirodnim dobrima ili se nalaze na objektu geonasljeđa i zaštićenom nalazištu.

Nalazač geoloških i paleontoloških dokumenata iz stava 1. ovog člana koja bi mogla predstavljati zaštićenu prirodnu vrijednost, dužan je da iste prijavi Upravitelju, a Upravitelj nadležnom Ministarstvu u roku od 8 dana od dana pronalaska i preduzme mjere zaštite od uništenja, oštećivanja ili krađe.

Zabranjeno je oštećivanje, uništavanje, iznošenje i prisvajanje primjeraka biljaka i životinja, minerala, kristalnih tvorevina, fosilnih ostataka i artefakata iz pećina i kraških jama, rasturanje i iznošenje guana, ostavljanje otpadaka, upotreba materija kojima se mogu zagaditi vode, ispisivanje grafita i loženje vatre u tim objektima.

Član 18.

Zabranjeno je oštećivati i uništavati predmete i objekte koji imaju kulturno-istorijsku vrijednost, odnosno svojstvo ili status evidentiranog ili utvrđenog kulturnog dobra.

Zabranjeno je raskopavanje mjesta na kojima su konstatovani ili osnovano pretpostavljeni arheološki nalazi, niti njihovo zauzeće izgradnjom objekata i drugim radovima.

Član 19.

Zabranjeno je obavljati radove i druge aktivnosti kojima se mogu izazvati nepovoljne promjene životne sredine, odnosno zagaditi tlo, voda i vazduh, stvarati prekomjerna buka i indukovati zračenje štetno po ljude i živi svijet, a shodno propisima koji regulišu oblast zaštite životne sredine.

IV OBAVLJANJE DJELATNOSTI I KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA

Član 20.

Na području Spomenika prirode zabranjena je eksploatacija mineralnih sirovina i prirodnih bogatstava, osim sanitarne sječe i najnužnijih uzgojnih sječa.

Član 21.

Na području Spomenika prirode po potrebi se obezbjeđuju naučna istraživanja, provodi se kontrola i praćenje stanja populacija biljnih i životinjskih vrsta, vrši se prikupljanje i analiza podataka i preduzimanje mjera radi očuvanja zdravstvenog stanja i vitalnosti istih.

V LOV I RIBOLOV

Član 22.

Na području Spomenika prirode zabranjen je lov i ribolov, osim za potrebe održavanja zdravstvenog stanja i brojnosti divljači.

VI SPORT, REKREACIJA I TURIZAM

Član 23.

Na području Spomenika prirode mogu se organizovati sportska takmičenja i aktivnosti rekreacije na vodi i snijegu, u ronjenju, planinarstvu, alpinizmu i speleologiji, biciklizmu, paraglajdingu i drugim oblastima ukoliko se tim aktivnostima ne oštećuju ili ugrožavaju prirodne vrijednosti i kvalitet životne sredine.

Za takmičenja iz stava 1. ovog člana organizator pribavlja odobrenje Upravitelja i plaća naknadu u skladu sa opštim aktom koji donosi Upravitelj.

Organizator je dužan da takmičenje prijavi Upravitelju najmanje 15 dana prije dana planiranog za njegov početak.

Zabranjeno je organizovanje takmičenja bez odobrenja Upravitelja i protivno uslovima datim u odobrenju.

Član 24.

Na području Spomenika prirode pravna i fizička lica mogu obavljati djelatnost turizma i ugostiteljstva, odnosno organizovati turistička putovanja i turističku posjetu i pružati usluge smještaja, ishrane i pića u skladu sa odredbama Zakona o turizmu, Zakona o zaštiti prirode, Zakona o proglašenju Spomenika prirode "Tajan", podzakonskih akata i ovog pravilnika.

Član 25.

Turističke grupe i pojedinci mogu u pratnji nadzornika ili drugog ovlaštenog lica Upravitelja posjećivati i razgledati lokalitete i površine zaštićenog područja iz obrazovnih i opštekulturnih razloga i potreba.

Upravitelj može za zainteresovane turističke grupe organizovati obilazak i drugih dijelova područja Spomenika prirode.

Namjeravane posjete odnosno obilazak iz st. 1. i 2. ovog člana prijavljuju se Upravitelju najmanje 24 sata ranije.

Član 26.

Za obavljanje djelatnosti turizma i ugostiteljstva iz člana 24. ovog pravilnika i za usluge Upravitelja iz člana 25. ovog pravilnika, plaća se naknada u skladu sa Cjenovnikom usluga Spomenika prirode "Tajan".

VII IZGRADNJA OBJEKATA I UREĐENJE PROSTORA

Član 27.

Na području Spomenika prirode zabranjena je izgradnja objekata, osim postavke privremenih montažnih objekata bez temeljenja, turističkih objekata, edukacionih centara i kuća za odmor od prirodnog materijala prilagođenog okolišu i ambijentu, a koji su u funkciji Spomenika prirode. Zabranjeno je izvođenje građevinskih radova i drugih radova kojima bi se narušila morfologija terena, uništila divlja flora i fauna ili na bilo koji način narušio integritet zaštićenog područja. Dozvoljeno je uređenje i obilježavanje staza za šetnju i mjesta za razgledanje i odmor, unapređenje infratrukture za rekreaciju, te izgradnja parking prostora.

VIII ODRŽAVANJE ČISTOĆE I UPRAVLJANJE OTPADOM

Član 28.

Održavanje čistoće i upravljanje otpadom na području Spomenika prirode vrši se u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 17/08), propisima donesenim na osnovu tog zakona, drugim zakonima i propisima koji se odnose na otpadne materije, Planom upravljanja Spomenikom prirode "Tajan" i ovim pravilnikom.

Na području Spomenika prirode zabranjeno je deponovanje smeća i drugog otpadnog materijala.

Član 29.

Svako je dužan da sakuplja i odlaže otpatke koje stvara, na mjestima koja su posebno uređena, odnosno opremljena i prema potrebi, obilježena za te namjene.

Upravitelj će postaviti odgovarajuću opremu, odnosno kante, korpe ili kese za privremeno odlaganje čvrstih otpadaka na mjestima koja su predmet posjete i organizovati njihovo pražnjenje i odvoženje izvan područja Spomenika prirode.

IX OBILJEŽAVANJE I POSTAVLJANJE OZNAKA, FOTOGRAFISANJE I SNIMANJE FILMOVA

Član 30.

Upravitelj na način propisan odgovarajućim podzakonskim aktom obilježava Spomenik prirode kao zaštićeno područje tablama propisanog izgleda, a granice Spomenika prirode obilježava propisanim oznakama.

Upravitelj odgovarajućim tablama obilježava mjesta i objekte gdje je pristup i boravak zabranjen ili ograničen.

Upravitelj postavlja table odnosno druge oznake sa informacijama o pravilima unutarnjeg reda.

Upravitelj postavlja i druge table i oznake od značaja za sprovođenje režima zaštite i prezentaciju vrijednosti Spomenika prirode.

Zabranjeno je oštećivanje ili uništavanje i uklanjanje tabli i natpisa na tablama i drugih oznaka iz ovog člana, kao i njihovo zaklanjanje, odnosno maskiranje drugim objektima.

Član 31.

Na području Spomenika prirode nije dozvoljeno postavljanje informativnih tabli sa nazivima pravnih i fizičkih lica i reklamnih i drugih panoa.

Član 32.

Dozvoljeno je fotografisanje i snimanje tonских i video zapisa i filmova na području Spomenika prirode .

Za radnje iz stava 1. ovog člana koji su predviđeni za širu publikaciju potrebno je pribaviti saglasnost Upravitelja.

Radi pribavljanja saglasnosti, organizator snimanja, odnosno zainteresovano lice prijavljuje planirane aktivnosti snimanja Upravitelju koji je dužan da saglasnost izda u roku ne dužem od 15 dana.

Za aktivnosti fotografisanja i snimanja zainteresovano lice će prema potrebi i obavještenju Upravitelja pribaviti akt o uslovima zaštite prirode koje izdaje nadležno Ministarstvo.

Upravitelj može privremeno ili trajno uskratiti saglasnost ukoliko može doći do značajnog nepovoljnog uticaja na prirodne vrijednosti.

Fizičko ili pravno lice koje obavlja ili za čiji račun se obavlja snimanje fotografija, tonских i video zapisa i filmova koji se publikuju, odnosno prikazuju javnosti, dužno je da jedan primjerak snimljenog materijala dostavi Upravitelju.

X NAUČNO- ISTRAŽIVAČKI I OBRAZOVNI RAD

Član 33.

Na području Spomenika prirode mogu se obavljati aktivnosti naučno-istraživačkog rada.

Naučno istraživanje iz stava 1. ovog člana dopušteno je obavljati na način da se ne izazovu značajne nepovoljne promjene ili unište prirodne vrijednosti, kao i da se ne zagađi životna sredina.

Član 34.

Za istraživanja koja mogu imati uticaj na vrijednosti i obilježja Spomenika prirode i za koja je u smislu Zakona o zaštiti prirode neophodno pribaviti akt o uslovima zaštite prirode, nosilac istraživanja pribavlja saglasnost Upravitelja.

Da bi pribavio saglasnost iz stav 1. ovog člana, nosilac istraživanja prijavljuje Upravitelju planirane istraživačke radove i aktivnosti.

Prijava istraživanja sadrži mjerodavne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, lokaciji, vremenu trajanja, metodama, sredstvima, opremi i alatima, rukovodiocu i učesnicima istraživanja. U prijavi se mogu navesti i usluge, odnosno pomoć koja se traži od Upravitelja.

Uz prijavu istraživanja prilaže se akt o uslovima zaštite prirode.

Uz prijavu istraživanja, za čije izvođenje je propisana obaveza pribavljanja dozvole, prilaže se i dozvola nadležnog ministarstva u skladu sa zakonom.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana, koju Upravitelj izdaje u roku ne dužem od sedam dana od dana prijema prijave, sadrži uputstvo o primjeni uslova i mjera zaštite prirode i pravila unutrašnjeg reda, posebne uslove, ako ih ima, u vezi mjesta, vremena i načina izvođenja radova, obezbjeđenja pratnje nadzornika ili drugog lica, kao i mogućnost i uslove pružanja traženih usluga.

Zabranjeno je istraživanja iz stava 1. ovog člana započeti ili izvoditi bez pribavljene saglasnosti Upravitelja.

Član 35.

Upravitelj može u postupku izdavanja saglasnosti odrediti drugo vrijeme od onog koje je navedeno u prijavi ako ocjeni da postoji rizik po prirodne vrijednosti, bezbjednost i zdravlje ljudi, o čemu obavještava podnosioca prijave prije izdavanja saglasnosti.

Upravitelj iz razloga navedenih u stavu 1. ovog člana ili nepoštovanja propisanih uslova može pismeno naložiti prekid istraživačkih radova i aktivnosti.

Član 36.

O istraživanjima u oblasti šumarstva, poljoprivrede i pedologije, hidrologije, klimatologije i meteorologije, životne sredine, turizma, saobraćaja, energetike, prostornog i urbanističkog planiranja, demografije, kulturnih dobara i u drugim oblastima za koja se po pravilu ne pribavlja saglasnost Upravitelja, potrebno je da nosilac istraživanja blagovremeno pismeno obavjesti Upravitelja.

Obavještenje sadrži istu vrstu podataka kao i prijava istraživanja.

Upravitelj će odmah, a najkasnije u roku od dva dana od prijema obavještenja, pružiti pismeni odgovor podnosiocu obavještenja da je upoznat sa planiranim istraživanjima, mogućnostima pružanja

traženih usluga i pomoći, dati preporuke u vezi poštovanja pravila unutrašnjeg reda i uputiti podnosioca obavještenja na eventualnu obavezu pribavljanja akta o uslovima zaštite prirode.

Zabranjeno je da se istraživanja iz stava 1. ovog člana započnu ili izvode ukoliko se o njima ne obavjesti Upravitelj.

Član 37.

Obrazovne aktivnosti na području Spomenika prirode, kao što su škola u prirodi, terenska nastava i seminari i stručne ekskurzije potrebno je blagovremeno pismeno prijaviti Upravitelju.

Aktivnosti iz stava 1. ovog člana ne mogu započeti prije nego što Upravitelj potvrdi prijem prijave tih aktivnosti. Prijava namjeravanih obrazovnih aktivnosti mora sadržati relevantne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, vremenu trajanja, organizatoru i broju učesnika. U prijavi se mogu navesti i usluge, odnosno pomoć koja se očekuje od Upravitelja.

Upravitelj će odmah, a najkasnije u roku od dva dana pismeno potvrditi prijem prijave obrazovnih aktivnosti i obavjestiti podnosioca prijave o posebnim uslovima zaštite prirode i životne sredine prilikom obavljanja aktivnosti, ako ih ima, kao i o mogućnostima i uslovima pružanja traženih usluga ili pomoći.

Član 38.

U roku od 15 dana po završetku terenskih istraživačkih radova i obrazovnih aktivnosti, nosilac istraživanja, odnosno organizator obrazovnih aktivnosti dužan je da Upravitelju dostavi kratak izvještaj o toku i glavnim rezultatima sprovedenih istraživanja i obrazovnih aktivnosti.

O završetku elaborata, odnosno publikovanju rezultata o izvršenim istraživanjima nosilac istraživanja dužan ja da obavjesti Upravitelja u roku od 15 dana kao i da taj elaborat ili publikovani rad dostavi Upravitelju.

Onome ko blagovremeno ne podnese izveštaj iz stava 1, odnosno ne dostavi obavještenje i elaborat ili rad iz stava 2. ovog člana, Upravitelj može uskratiti saglasnost za naredna istraživanja odnosno obavještenje i usluge za obavljanje obrazovnih aktivnosti.

XI NADZORNIČKA SLUŽBA

Član 39.

U skladu sa “Uredbom o organizaciji, načinu rada i ovlastima nadzorničke službe zaštite prirode” (“Službene novine FBiH”, broj 14/16), sprovođenje pravila unutrašnjeg reda obezbjeđuje i neposredni nadzor na području Spomenika prirode vrši Nadzornička služba Poslovne jedinice Spomenik prirode “Tajan” (u daljem tekstu: Služba).

Poslove nadzorničke službe u svojstvu lica sa zakonskim ovlaštenjima i obavezama neposredno obavljaju Glavni nadzornik i nadzornici.

Član 40.

(Način rada i ovlasti Službe)

Glavni nadzornik i nadzornik obavljaju svoju dužnost u Službi koja nema svojstvo pravnog lica i nema ovlaštenja u javnom prometu.

Služba je ovlaštena da poduzima aktivnosti na: organizaciji, kontroli i nadgledanju rada nadzornika, sastavu smjena, satnicu radnog vremena i organizaciju noćnih kontrola, vršenju sedmične ovjere službene knjige za nadzornike, pripremi izvještaja i planova rada Službe, organizaciji i provođenju protupožarne zaštite, vođenju evidencija i brizi o privremeno oduzetim predmetima, vršenju

neposrednog nadzora u zaštićenom području, upozoravanju posjetilaca i korisnika zaštićenog područja na neadekvatno ponašanje, traženju lične karte ili druge isprave na osnovu koje se može utvrditi identitet, kao i neophodnih odobrenja za obavljanje dopuštenih djelatnosti u zaštićenom području, sačinjavanju zapisnika i dostavljanju istih s popratnom dokumentacijom direktoru javnog poduzeća ili direktoru javne ustanove, zaustavljanju prijevoznih sredstva, pregledanju prijevoznih sredstava, tereta i prateće dokumentacije, sprječavanje neovlaštenom licu ulazak u zaštićeno područje i objekte, zabrane sječe šume, lova, ribolova i druge aktivnosti koje se obavljaju suprotno propisima, zabrane obavljanja rekreacijskih aktivnosti, kopanje, odnosno odvoženje kamena, šljunka, pijeska i zemlje, koje se obavlja suprotno propisima.

Član 41.

(Ovlasti i dužnosti glavnog nadzornika)

Neposredan nadzor u zaštićenom području obavljaju glavni nadzornik i nadzornici prirode javnog poduzeća ili javne ustanove koja upravlja zaštićenim područjem u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, ovom uredbom, zakonom o proglašenju zaštićene prirodne vrijednosti i pravilnikom o unutaršnjem redu.

U obavljanju poslova neposrednog nadzora, glavni nadzornik je ovlašten i dužan da:

- a) organizira, kontrolira i nadgleda rad nadzornika, sastav smjena, satnicu radnog vremena i organizaciju noćnih kontrola,
- b) vrši sedmičnu ovjeru službene knjige za nadzornike i svakodnevno usmeno obavještava direktora javnog poduzeća ili direktora javne ustanove o radu nadzornika, aktivnostima i zapažanjima na terenu, kao i o planiranim aktivnostima za naredni period,
- c) kompletira i dostavlja zapisnike o utvrđenom stanju na licu mjesta s priložima (fotodokumentacija, skice, iskazi svjedoka i dr.) na dalji postupak putem direktora javnog poduzeća ili direktora javne ustanove u cilju pokretanja inspekcijskog, prekršajnog, odnosno sudskog postupka,
- d) priprema izvještaje i planove rada Službe,
- e) organizira i provodi protupožarnu zaštitu,
- f) vodi evidenciju i brigu o privremeno oduzetim predmetima,
- g) vrši i druge poslove po nalogu direktora javnog poduzeća ili direktora javne ustanove.

Član 42.

(Ovlasti nadzornika)

Nadzornik je ovlašten da:

- a) vrši neposredan nadzor u zaštićenom području,
- b) kontinuirano obavještava glavnog nadzornika o dešavanjima u zaštićenom području,
- c) upozorava posjetioce i korisnike zaštićenog područja na neadekvatno ponašanje,
- d) zatraži od posjetioca ličnu kartu ili drugu ispravu na osnovu koje se može utvrditi identitet posjetioca, ulaznicu, dozvolu, odobrenje, suglasnost ili neki drugi dokument kojim se dokazuje status posjetioca ili korisnika i samim tim neko od prava koje je u vezi s aktivnošću/aktivnostima koje obavlja,
- e) zatraži na uvid neophodna odobrenja za obavljanje dopuštenih djelatnosti u zaštićenom području (odobrenja iz oblasti građenja, korištenja minerala, saobraćaja motornim vozilima, zaprežnim vozilima, sječe šume, postavljanja kioska, slobodnostojećih otvorenih vrtova, reklamnih panoa, displeja, stolova ispred ugostiteljskih objekata, prodajnih stolova (pokretnih tezgi), rashladnih uređaja, vaga za slobodno mjerenje, sanduka za čišćenje obuće, uređaja za pečenje kukuruza, prodaje knjiga, lutrija, srećki, umjetničkih slika i sl.),
- f) sačini zapisnik i dostavi glavnom nadzorniku s popratnom dokumentacijom (fotodokumentacija, skice, iskazi svjedoka i dr.) u cilju provođenja inspekcijskog, prekršajnog, odnosno sudskog postupka pred nadležnim organima,
- g) ukoliko se ukaže potreba da zaustavi prijevozna sredstva, osim vozila hitne pomoći, vozila policije i vatrogasnih vozila, pregleda prijevozna sredstva, teret i prateću dokumentaciju, pri čemu odmah obavještava glavnog nadzornika koji će obavijestiti nadležnog inspektora ili policiju,

- h) zabrani na licu mjesta obavljanje rekreacijskih i drugih aktivnosti koje se organiziraju i provode suprotno propisima,
- i) zabrani na licu mjesta sječu šume, lov, ribolov i druge aktivnosti koje se obavljaju suprotno propisima i bez validnih odobrenja i
- j) zabrani na licu mjesta kopanje, odnosno odvoženje kamena, šljunka, pijeska i zemlje, koje se obavlja suprotno propisima.

Član 43.

(Dužnosti nadzornika)

(1) U toku obavljanja neposrednog nadzora nadzornik je dužan da:

- a) prati stanje flore i faune, geomorfoloških, hidroloških i drugih prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti u zaštićenom području,
- b) vodi službenu knjigu za nadzornike u koju svakodnevno upisuje svoja zapažanja i izvršene zadatke, te obavještava glavnog nadzornika, a po potrebi i direktora javnog poduzeća ili direktora javne ustanove.
- c) daje informacije posjetiocima, pomaže prilikom obilaska i razgledanja zaštićenog područja,
- d) nadgleda, prati i kontrolira dopuštene djelatnosti i radnje posjetioca i vlasnika nekretnina u zaštićenom području, te drugih pravnih i fizičkih lica,
- e) pregleda ulov i sredstva za ribolov ili lov radi utvrđivanja da li su ribolov ili lov dozvoljeni ili obavljeni u skladu s internim aktima javnog poduzeća ili javne ustanove,
- f) spriječi neovlaštenom licu ulazak u zaštićeno područje i objekte,
- g) pruža pomoć i surađuje s lokalnim stanovništvom i drugim nosiocima stvarnih prava na nekretninama u zaštićenom području u cilju zaštite prirodnih i drugih vrijednosti,
- h) nadzire i pomaže organizatore i učesnike edukacijskih aktivnosti, naučnih i drugih istraživanja,
- i) sačinjava zapisnike i dostavlja ih glavnom nadzorniku na daljnji postupak,
- j) surađuje s nadležnom jedinicom policijske uprave, uprave za šumarstvo i vatrogasnim jedinicama, te po potrebi traži od istih asistencije i
- k) obavlja ostale poslove po nalogu glavnog nadzornika i direktora javnog poduzeća ili direktora javne ustanove.

(2) Dopuštene djelatnosti iz tačke d) ovog člana u zaštićenom području su:

- a) gradnja i rekonstrukcija objekata i drugi radovi koji se obavljaju u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i prostorno-planskom dokumentacijom,
- b) čuvanje šume i šumskih zemljišta od bespravnog oduzimanja i korištenja, od bespravne sječe, kao i druge radnje u skladu s propisom kojim se regulira upravljanje šumama,
- c) sprječavanje pojave namjerno izazvanih šumskih požara,
- d) evidentiranje bespravno posječenih stabala u propisane obrasce i obilježava ih,
- e) praćenje pojave i kretanja biljnih bolesti i štetočina i štete nanese šumi od divljači,
- f) aktivnosti sportsko-rekreativnog ribolova u ribolovnim revirima,
- g) ulazak u zone, mjesta i objekte gdje je posjeta zabranjena ili ograničena, h) kampiranje na mjestima koja su određena za ovu namjenu,
- i) praćenje održavanja šumskog reda,
- j) sprječavanje nezakonitog pokretanja drveta iz šume, ubiranje i sakupljanje nedrvnih proizvoda i stavljanje istih u promet,
- k) sprječavanje deponiranja (odlaganja) smeća i drugog otpada,
- l) sprječavanje uzimanja minerala, fosila i sirovina suprotno odredbama Zakona o zaštiti prirode, podzakonskim propisima donesenim na osnovu Zakona,
- m) vodi brigu o zaštiti divljači, te prihranjivanju divljači kada se procijeni da postoji potreba,
- n) zabrana saobraćaja vozilima na cestama i turističkim stazama kao i plovila na vodotocima,
- o) sprječavanje loženja vatre i primjena pravila i mjere zaštite od požara,
- p) nadziranje ulaska u zone, mjesta i objekte gdje je posjeta zabranjena ili ograničena,
- q) nadziranje, organizacija i odvijanje odobrenih sportskih takmičenja i drugih manifestacija, u zaštićenom području i
- r) lovne aktivnosti ukoliko su dozvoljene aktom o proglašenju područja zaštićenim i pravilnikom

o unutarnjem redu.

(3) Nadzornici nacionalnih parkova su ovlašteni da:

- a) privremeno oduzmu nezakonito stečeni dio živog i neživog svijeta, kao i sredstva kojima je izvršeno protupravno prisvajanje,
- b) zabrane prodaju robe koja se prodaje bez dopuštenja javnog poduzeća ili javne ustanove i van mjesta predviđenih za tu djelatnost,
- c) zabrane na licu mjesta plovidbu pravnom ili fizičkom licu ako ne posjeduje propisano odobrenje od uprave javnog poduzeća ili javne ustanove,
- d) zabrane na licu mjesta obavljanje komercijalne usluge prijevoza na vodi gdje je plovidba dozvoljena ako se obavljaju bez dopuštenja odnosno bez validnog odobrenja javnog poduzeća ili javne ustanove koje regulira ovu aktivnost,
- e) zabrane plovidbu i zatraže izlazak osoba s opremom iz vode na dijelovima vodotoka nacionalnih parkova gdje je plovidba zabranjena u skladu s propisima
- f) privremeno oduzmu oružje koje nosi osoba bez odobrenja za držanje i nošenje oružja, te ako je osoba zatečena u krivolovu.

Član 44.

(Poslovi fizičke zaštite ljudi i imovine)

- (1) Poslove iz člana 6. stav (1) tč. d), e) i f) Uredbe o organizaciji načina rada i zaštite prirode i ovlastima nadzorničke službe ("Službene novine FBiH", broj: 14/16), (u daljem tekstu: Uredba) nadzornik vrši u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju, obvezama i načina vršenja radnji koje poduzima čuvar, korištenja vatrenog oružja i fizičke sile tokom obavljanja poslova fizičke zaštite ljudi i imovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 92/14).
- (2) Za obavljanje poslova iz člana 6. stav (1) d), e) i f) Uredbe, nadzornik je obavezan posjedovati certifikat za obavljanje poslova fizičke zaštite utvrđen Zakonom o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 78/08, 67/13).
- (3) Za poslove iz st. (1) i (2) ovog članka javno poduzeće ili javna ustanova su obavezni organizirati službu zaštite ljudi i imovine ili angažirati agenciju u okviru kojih bi se vršili poslovi zaštite ljudi i imovine.

Član 45.

(Odgovornost glavnog nadzornika i nadzornika)

U vršenju dužnosti iz čl. 4. i 6. Uredbe glavni nadzornik, odnosno nadzornik odgovaraju direktoru javnog poduzeća ako:

- a) ne poduzmu ili propuste poduzeti mjere ili radnje koje su dužni poduzeti u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, ovom uredbom i drugim zakonskim propisima,
- b) prekorače ovlaštenja koja su utvrđena zakonskim i drugim propisima koji se odnose na zaštitu prirode, zaštitu ljudi i imovine i ovom uredbom,
- c) ako ne sačine zapisnik o radnjama i nepravilnostima koje su uočili tokom provođenja neposrednog nadzora u zaštićenom području, te ne obavijeste glavnog nadzornika, odnosno direktora javnog poduzeća, a po potrebi i drugi nadležni organ.

Član 46.

(Privremeno oduzeta sredstva, alat i oprema)

- (1) Nadzornik može privremeno oduzeti sredstva, alat, opremu i pribor od lica koje zatekne u zaštićenom području, ukoliko utvrdi da se lice neovlašteno nalazi u zaštićenom području ili ukoliko ocijeni da to lice s tim sredstvima i opremom može nanijeti štetu zaštićenom području.
- (2) O privremenom oduzimanju predmeta nadzornik izdaje potvrdu s točno označenim oduzetim predmetima po vrsti, količini i eventualno serijskom broju.
- (3) Javno poduzeće je dužno osigurati uvjete za održavanje i čuvanje privremeno oduzetih sredstava.

IV - SLUŽBENA UNIFORMA, SLUŽBENA LEGITIMACIJA, ORUŽJE I OSTALA OPREMA

Član 47.

(Službena uniforma)

Glavni nadzornik i nadzornik poslove i radne zadatke obavljaju u službenoj uniformi.

Član 48.

(Službena legitimacija)

Glavni nadzornik i nadzornik svoje službeno svojstvo, identitet i ovlaštenja dokazuju službenom legitimacijom.

Član 49.

(Izgled, službene uniforme i službene legitimacije)

- (1) Izgled uniforme, boja, sadržaj odjevnih predmeta i način nošenja će se propisati posebnim pravilnikom koji donosi ministar za zaštićena područja na nivou Federacije, odnosno ministar za zaštićena područja na nivou kantona .
- (2) Na odjevnim predmetima službene uniforme pored znaka javnog poduzeća ili zaštićenog područja stavit će se i znak zaštite prirode, čiji će izgled, postupak i uvjete za njegovo nošenje i korištenje propisati federalni ministar u skladu s člankom 204. Zakona o zaštiti prirode.
- (3) Izgled službene legitimacije, sadržaj i način nošenja će se propisati posebnim pravilnikom koji donosi ministar za zaštićena područja na nivou Federacije, odnosno ministar za zaštićena područja na nivou kantona .
- (4) Za vrijeme službe, glavni nadzornik i nadzornici nose službenu odjeću na kojoj je znak Spomenika prirode "Tajan" i znak JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići.
- (5) Do donošenja akta kojim nadležni ministar propisuje jedinstvenu uniformu nadzornika nacionalnih parkova i zaštićenih područja, isti će nositi službenu uniformu JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići.
- (6) Glavni nadzornik i nadzornici posjeduju službenu legitimaciju kojom dokazuje identitet, status službenog lica i ovlaštenja u skladu sa Zakonom.
- (7) Glavni nadzornik i nadzornici su dužni da u vršenju odgovarajućih službenih radnji prethodno pokažu službenu legitimaciju.
- (8) Službenu legitimaciju izdaje Upravitelj na obrascu koji propisuje nadležni Ministar.
- (9) izdatim legitimacijama Upravitelj vodi evidenciju.
- (10) Glavni nadzornik ili nadzornik koji je prestao da vrši nadzorničku službu, dužan je da službenu legitimaciju u roku od tri dana od dana prestanka službe vrati Upravitelju, koju će Upravitelj odmah poništiti i tu činjenicu unijeti u evidenciju.
- (11) U slučaju gubitka ili nestanka službene legitimacije glavni nadzornik ili nadzornik je dužan da o ovome odmah obavijesti Upravitelja.
- (12) Izgubljena ili nestala legitimacija briše se iz evidencije o izdatim legitimacijama, te se izdaje nova legitimacija.

Član 50.

(Nošenje oružja)

Služba za vrijeme obavljanja poslova zaštite ljudi i imovine može posjedovati oružje u skladu s Pravilnikom o vatrenom oružju za obavljanje poslova fizičke zaštite ljudi i imovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 92/14).

Članak 51.

(Ostala oprema za glavnog nadzornika i nadzornika)

Pored uniforme i službene legitimacije, tokom obavljanja poslova, glavni nadzornik, odnosno nadzornik su obavezni da posjeduju:

- a) Zakon o zaštiti prirode, Uredbu, Zakon o proglašenju zaštićene prirodne vrijednosti, Pravilnik o unutaršnjem redu, te ostale zakonske i podzakonske propise koji su im neophodni tokom rada,

- b) Topografsku kartu zaštićenog područja s jasno ucrtanim granicama obuhvata i zonama zaštite u odgovarajućoj razmjeri, te numerirane blokove zapisnika,
- d) fotoaparat,
- e) službenu knjigu za nadzornike u koju se svakodnevno upisuju opažanja i izvršeni zadaci uz sedmičnu ovjeru glavnog nadzornika,
- f) knjigu panjeva šumskih šteta,
- g) šumski čekić s oznakom šumske krađe "ŠK", koji se koristi pri otkrivanju bespravnih sječa šume u zaštićenom području,
- h) šumsku kredu,
- i) elastični metar,
- j) dvogled,
- k) lovački nož i
- 1) prvu pomoć.

Član 52.

Kada glavni nadzornik i nadzornici utvrde ili osnovano pretpostave da je Posjetilac, odnosno korisnik zaštićenog područja učinio radnju suprotno pravilima unutrašnjeg reda ili mjerama zaštite prirode propisanim u skladu sa zakonom, ovlašten je da:

- 1) legitimise lice zatečeno u vršenju nedozvoljenih radnji, a lice zatečeno bez ličnih isprava čiji mu identitet nije poznat, prijavi nadležnom organu unutrašnjih poslova,
- 2) zatraži da mu lice predoči/pokaže saglasnost, dozvolu, odobrenje, prijavu radova, ulaznicu ili drugi dokument kojim dokazuje status korisnika, odnosno Posjetioca i neko od prava u vezi radova i aktivnosti koje obavlja,
- 3) izvrši pregled svih vrsta vozila i tovara,
- 4) izvrši svaki pregled, osim objekata i drugih prostorija za čiji je pregled potreban sudski nalog, a posebno pregled:
 - prtljaga i ličnih stvari,
 - ulova i sredstava za lov i ribolov,
 - alata i sredstava za sakupljanje biljaka i životinja,
- 5) privremeno oduzme predmete i sredstva kojima je izvršen prekršaj ili krivično djelo i predmete koji su nastali ili pribavljeni izvršenjem takvog djela, uključujući dijelove i primjerke živog i neživog svijeta, kao i da ove predmete, bez odlaganja, preda Upravitelju zaštićenog područja radi čuvanja,
- 6) zatraži uspostavljanje prethodnog stanja, odnosno naredi mjere za sprečavanje i uklanjanje štetnih posljedica, a posebno:
 - privremeno zabrani radove i aktivnosti koje se obavljaju bez propisanih saglasnosti ili odobrenja, kao što su naučna i druga istraživanja, obrazovne i sportske aktivnosti i sl.,
 - zabrani na licu mjesta radove i aktivnosti koje se obavljaju protivno odredbama ovog pravilnika i pravilima protivpožarne zaštite,
 - naredi puštanje na slobodu, odnosno vraćanje u prirodu zdravih i nepovređenih primjeraka životinja, ukoliko je to za njih bezbjedno.

Član 53.

Kada utvrdi radnju učinjenu suprotno pravilima unutarnjeg reda ili mjerama zaštite prirode propisanim u skladu sa zakonom, nadzornik sastavlja zapisnik.

Sadržaj zapisnika ili opis koji se unosi u zapisnik je saopštavanje onog što je zatečeno, nađeno, utvrđeno ili na drugi način pribavljeno i konstatovano.

U sadržaj se obavezno unose:

- podaci o izvršiocima nedozvoljenih radnji, a ako je izvršilac nepoznat to se konstatuje uz osnovanu pretpostavku o mogućem izvršiocu,
- način i vrijeme izvršenja radnje, sredstva i alati kojima je radnja izvršena,
- podaci o svjedocima i drugim raspoloživim dokazima ako postoje,
- nastala šteta, dokumentovana što preciznijim podacima i po mogućnosti fotografijom,
- podaci o oduzetim predmetima i sredstvima.

Zapisnik je sastavljen u onolikom broju primjeraka koliko zahtjeva konkretna situacija, a ako je kontroli prisutna neka druga zainteresovana strana, jedan primjerak zapisnika uručuje se i njoj. Upravitelj će propisati obrazac zapisnika iz ovog člana.

Član 54.

O privremeno oduzetim predmetima iz člana 53. glavni nadzornik ili nadzornici izdaju potvrdu sa tačnim podacima o vrsti i količini.

Upravitelj obezbjeđuje uslove za održavanje i čuvanje privremeno oduzetih predmeta i preduzima radnje za dalje postupanje za primjercima oduzetih i nađenih životinjskih ili biljnih vrsta, minerala, kristalnih tvorevina, fosilnih ostataka i artefakata, uključujući njihovo zbrinjavanje dok se stvar ne riješi.

O privremeno oduzetim predmetima Upravitelj vodi evidenciju sa podacima o vrsti, količini, razlogu privremenog oduzimanja, licu kome su predmeti privremeno oduzeti i nadzorniku koji je predmete privremeno oduzeo.

Član 55.

Glavni nadzornik i nadzornici u vršenju službe postupaju stručno, autoritativno i odgovorno, u skladu sa ovlaštenjima koja imaju, posebno vodeći računa o ugledu Upravitelja.

XII PROTIVPOŽARNA ZAŠTITA

Član 56.

Na području Spomenika prirode planiraju se i provode mjere zaštite od požara u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara, Pravilnikom o zaštiti od požara JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići, Planom upravljanja Spomenika prirode „Tajan“ i planovima zaštite od požara.

Upravitelj donosi plan zaštite od požara za područje Spomenika prirode shodno Zakonu o zaštiti od požara.

JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići u skladu sa Zakonom o šumama donosi plan zaštite šuma od požara za šumsko područje kome pripada područje Spomenika prirode „Tajan“.

Planom i programom upravljanja Spomenika prirode utvrđuju se prioritetni, odnosno godišnji operativni zadaci protivpožarne zaštite.

Upravitelj će na pogodan način objaviti, odnosno javno istaknuti izvode iz planova zaštite od požara, sa osnovnim pravilima protivpožarne zaštite i postaviti odgovarajuće oznake na terenu.

XIII KAZNENE ODREDBE

Član 57.

Za fizička i pravna lica koja prekrše odredbe ovog pravilnika primjenjivaće se kaznene mjere propisane Zakonom o zaštiti prirode FBiH, odnosno Zakonom o proglašenju Spomenika prirode "Tajan".

XIV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 58.

Nadzor nad primjenom ovog pravilnika vrši resorno Ministarstvo.

Član 59.

Upravitelj će najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika donijeti akta predviđena ovim pravilnikom.

Član 60.

Upravitelj će izvod iz ovog pravilnika, sa osnovnim pravilima unutarnjeg reda i zabranjenim radnjama odnosno aktivnostima istaknuti na pogodan i vidan način u naseljima, turističkim centrima i lokalitetima, objektima JP „SPD ZDK“ d.o.o. Zavidovici i na svim drugim odgovarajućim mjestima.

Član 61.

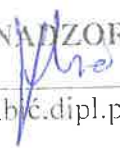
Pravilnik stupa na snagu o-mog dana od dana dana objave na oglasnoj ploči poslodavca.
Pravilnik je dostupan javnosti i svako ima pravo uvida u isti.

Član 62.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika, prestaje da važi „Pravilnik o unutarnjem redu u čuvarskoj službi Spomenika prirode „Tajan“ broj: 02-1-134/15 od 17.09.2015. godine.

PREDSJEDNIK NADZORNOG ODBORA

Kabir Babić, dipl. pravnik

Broj: 02/02-1-108-V25

Datum: 09.04.2025. godine